

Ýohanna gelen aýanlyk

Giriş

Ýohanna gelen aýanlyk Isa Mesihe Reb hökmünde iman edip, Oña eýeren mesihileriň yzarlanan döwründe ýazyldy. Awtoryň esasy maksady iman ugrundaky şeýle yzarlanmalar we jebir-jepalar döwründe imanlylary ruhlandyryp, olara umyt bermekden ybaratdyr. Ol okyjylaryny şeýle döwürde öz imanlaryna sadyk galmaga çagyýar.

Kitap esasan-da nyşanlar arkaly beýan edilen aýanlyklardan we görnüşlerden ybaratdyr. Olaryň nyşanlar arkaly berlen beýany şol döwürde ýaşan mesihiler üçin düşnükli bol-

sa-da, biziň döwrümüz üçin gizlin syr bolup durýandyr. Aýdymlyryň, sazlyryň, goşgularyň mowzuklary ýaly, bu kitabyň hem mowzугy dürli görnüşler toparý arkaly dürli tärlerde öwran-öwran gaýtalanýar. Kitabyň düşündirişleriniň dürli-dürlüdigine garamazdan, onuň esasy mowzугy aýdyňdyr: Hudaý biziň Rebbimiz Isa Mesih arkaly Öz duşmanlaryny, şol sanda iblisi gutarnykly we doly ýeňjekdir. Bu ýeňiş doly amala aşandan soň Hudaý Özüne sadyk galan halkyny täze gögüň we täze ýeriň ýalkanyşlary bilen sylaglaýjakdyr.

Mazmuny

Giriş	1:1-8
Açyk görnüş we ýedi ýygnaga hat	1:9-3:22
Gökdäki tagt	4:1-4:11
Ýedi möhür bilen möhürlenlen hat	5:1-8:1
Ýedi surnay	8:2-11:19
Aždarha we iki jandar	12:1-13:18
Dürli görnüşler	14:1-15:8
Hudaýyň gazaby we ýedi käse	16:1-21
Babyl weýran edilýär, jandar, galp pygamber we iblis ýeňilýär.	17:1-20:10
Iň soňky höküm	20:11-15
Täze gök, täze ýer we täze Iýerusalim	21:1-22:5
Jemleme	22:6-21

1-nji bab

¹Bu kitap Isa Mesihni beren aýanlygydyr. Hudaý ýakyn wagtda bolmaly wakalary Öz bendelerine aýan etmek üçin, bu aýanlygy Isa Mesihe berdi. Isa Mesih hem ony Hudaýyň perişdesi arkaly Öz guly Ýohanna aýan etdi. ²Ýohanna hem Hudaýyň Isa Mesih baradaky habaryny, ýagny gören zatlarynyň baryny şaýat hökmünde beýan etdi. ³Bu pygamberlik sözlerini ýygnaga okap berýän bagtlydyr! Bu sözleri eşidip, olary ýerine ýetirýän bagtlydyr, çünki bu pygamberligiň berjaý bolmaly wagty golaýdyr.

Ýedi ýygnaga salam

⁴Aziýa welaýatyndaky ýedi ýygnaga men Ýohannadan dogaýy salam! Ozal bolan, häzir hem bar, gelejekde hem boljak Hudaýyň, Onuň tagtynyň öňündäki Hudaýyň ýedi Ruhunyň merhemeti size ýar bolsun! ⁵⁻⁶Ölümden ilkinji bolup direlen, dünýä şalarynyň Hökümdary bolan sadyk şaýat Isa Mesihni merhemeti we parahatlygy size ýar bolsun!

Şöhret we gudrat baky Mesihniňkidir! Çünki Ol bizi söýensoň, ganyny döküp, günälerimizden azat etdi. Ol bizden Şalyk ýaradyp, Atasy Hudaýa hyzmat etmek üçin bizi ruhanylar belledi. Omyň! ⁷Ine, Ol bulutlaryň arasy bilen gelýär! Ony hemmeler, hatda Ony deşim-deşim edenler hem görer. Dünýäniň ähli halklary Ol sebäpli aglarlar. Bu dogrudan-da şeýle bolar! Omyň. ⁸Hökürowan Reb şeýle diýýär: «Alfa we Omega^a Mendirin^b. Men ozal bolan,

häzir bar, gelejekde hem boljak Hökürowan Rebdirin».

Ýohanna Ynsan Ogluna meňzeş Birini görýär

⁹Isa Mesihniň şägirdi hökmünde görgülere, Hudaýyň Şalygyna we çydamlylyga şarikdeşiňiz bolan men Ýohanna doganyňyz Patmos diýen adadadym. Men Hoş Habary wagyz edip, Isa Mesih hakda şaýatlyk edenim sebäpli bu ada sürgün edilipdim. ¹⁰Rebbiň gününde Oňa sežde edýärkäm, meniň üstüme Mukaddes Ruh indi. Onsoň men ýeňse tarapymda surnaýyňky ýaly güýçli bir ses eşitdim. Ol ses: ¹¹«Görýänleriňi ýaz-da, ony ýedi ýygnaga: Efese, Izmire, Pergamona, Tiýatira, Sardise, Filadelfiýa we Laodikiýa ýolla» diýdi. ¹²Men özüm bilen gepleşýäni görjek bolup, ses gelen tarapa öwürüldim. Öwürülenimde, ýedi altyn çyradany, ¹³olarýň arasynda bolsa ynsan ogluna meňzeş Birini gördüm. Onuň egnindäki lybasy topugyna düşüp durdy, bilinde bolsa altýndan guşagy bardy. ¹⁴Onuň saçlary ýüň ýaly, gar ýaly ap-akdy, gözleri alawlaýan ot ýalydy, ¹⁵aýaklary kürede gyzardylan mis ýaly ýalpyldaýardy, sesi ägirt ummanyň güwwüldisi ýalydy. ¹⁶Sag elinde ýedi ýyldyz bardy, agzyndan iki ýüzli kesgir gylçy çykyp durdy. Onuň ýüzi süýrgünortanyň Güni kimin parlaýardy. ¹⁷Men Ony gören badyma öli kimin aýaklaryna ýykyldym. Emma Ol elini egnime goýup, şeýle diýdi: «Gorkma! Ilkinji we Ahyrky Mendirin. ¹⁸Men diridirin. Ölüdim, ýöne, ine, indi ebedilik diridirin. Ölümiňde,

^a 1:8 *Alfa we Omega* – Alfa grek elipbiýiniň birinji, Omega bolsa iň soňky harpy.

^b 1:8 *Alfa we Omega Mendirin* – käbir golýazmalarda *Alfa we Omega, Başlangyç we Soň Mendirin*.

ölüler dünýäsiniň-de açary Mendedir.
¹⁹Ozalky, şu wagt görýänleriňi we mundan beýläk görjek zatlaryňyň baryny ýaz.
²⁰Meniň sag elimde görýän ýedi ýyldyzyň we ýedi altyn çyradanyň syry şeýle: ýedi ýyldyz ýedi ýygnagyň perişdelerini, ýedi çyradan hem ýedi ýygnagy aňladýandyr».

2-nji bap

Efesdäki ýygnaga

¹«Efesdäki ýygnagyň perişdesine şu ny ýaz:

Ýedi ýyldyzy sag elinde Saklaýan, ýedi altyn çyradanyň arasynda Gezýän şeýle diýýär: ²„Men seniň ähli edenleriňi, şol sanda zähmet çekendigiňi, gaýratlydygyňy bilýärim. Seniň ýaman adamlary ýigrenýändigini hem bilýärim. Sen özlerini resul saýýanlary synap, olaryň ýalan resuldyklaryny äşgär etdiň. ³Sen gaýratlysyň, Meniň ugrumda köp muşakgatlara çydadyň, ruhdan düşmediň. ⁴Emma sende oňlamaýan bir zadym bar: sen Meni ilki başda söýüşüň ýaly söýmeýärsiň. ⁵Şonuň üçin, haýsy belentlikden ýykylanyňy ýadyňa sal! Toba et-de, ilki başda eden işleriňi amal et! Eger toba gelmeseň, ýanyňa baryp, çyradanyňy yerinden aýraryn. ⁶Ýöne şu edýänleriňi welin oňlaýaryn: sen nikolaçlaryň ^a edýän işlerini ýigrenýärsiň. Men hem olary ýigrenýärim. ⁷Gulagy bar adam Mukaddes Ruhuň ýygnaklara näme diýýänini eşitsin! Ýamanlykdan üstün gelene Hudaýyň jennetdäki ýaşayyş daragtynyň miwesinden iýmäge rugsat ederin“».

Izmirdäki ýygnaga

⁸«Izmirdäki ýygnagyň perişdesine şuny ýaz:

Ölen we Direlen, Ilkinji we Ahyrky şeýle diýýär: ⁹„Men seniň muşakgatlaryňy we garyplygyňy bilýärim, aslynda welin sen baýsyň! Men özlerini ýahudy saýýanlaryň saňa dil ýetirýändiklerini hem bilýärim. Ýöne olar ýahudylar däl-de, şeýtanyň üşmeleňidir. ¹⁰Görjek görgüleriňden gorkma! Ine, synamak üçin, iblis siziň käbirleriňizi tussag etdiler. Siz on günläp muşakgat çekersiňiz. Ölüm howpy üstüne abananda-da, sadyk gal, Men saňa ýaşayyş täjini bererin. ¹¹Gulagy bar adam Mukaddes Ruhuň ýygnaklara näme diýýänini eşitsin! Ýamanlykdan üstün gelen ikinji ölümiň jebirlerine duçar bolmaz“».

Pergamondaky ýygnaga

¹²«Pergamondaky ýygnagyň perişdesine şuny ýaz:

Iki yüzli kesgir gylyjy Bolan şeýle diýýär: ¹³„Seniň nirede ýaşanyňy bilýärim, şeýtanyň tagty hem şol ýerdedir. Emma muňa garamazdan, sen Maňa sadyk bolup galansyň. Sen hatda öz şäheriňde, hawa, şeýtanyň ýaşayan şäherinde sadyk güwäm Antibiň öldürilen günlerinde-de Maňa bolan imanyňdan dänen dälisiň. ¹⁴Ýöne sende oňlamaýan käbir zatlarym bar. Siziň arazyňda Bilgamyň taglymatyna eýerýänler bar. Bilgam ysraýyl halkyny günäniň toruna salmagyň ýoluny Ballaga öwretdi. Şeydip, ysraýyl halky buta berlen gurbanlygy iýip, zyna etdi. ¹⁵Şeýle-de, arazyňda nikolaçlaryň taglymatyna eýerýänler hem bar. ¹⁶Toba et! Ýogsa tizara ýanyňa baryp, agzymdaky gylaç bilen olara garşy urşaryn. ¹⁷Gulagy bar adam Mukaddes Ruhuň ýygnaklara näme diýýänini eşitsin! Ýamanlykdan üstün çykana ýaşyryn

^a 2:6 *Nikolaçylar* – Nikola atly galp mugallymyň şägirtleri.

saklanan mannadan ^a bererin. Mundan başga-da, oňa ýüzüne täze at ýazylygy bir ak daş bererin. Bu ady daşy aljak adamdan başga hiç kim bilmez“».

Tiýatiradaky ýygnaga

¹⁸«Tiýatiradaky ýygnagyň perişdesine şuny ýaz:

Gözleri alawlaýan ot ýaly, aýaklary mis ýaly ýalpyldaýan Hudaýyň Ogly ^b şeýle diýýär: ¹⁹„Men seniň ähli edenleriňi, söýgiňi, imanyňy, hyzmatyňy we gaýratyňy bilýärim. Seniň häzirki edýänleriňiň ozalkylardan köpdüginini hem bilýärim. ²⁰Emma sende oňlamaýan bir zadym bar: sen özüni pygamber saýýan Izebel atly aýalyň edenlerine geçirimlilik edýärsiň. Ol Meniň bendelerimi öz taglymaty bilen azdyryp, olara zynahorlyk etdirjek bolýar, buta hödürlenlen gurbanlyklardan iýdirjek bolýar. ²¹Men oňa toba etmäge wagt berdim, ýöne ol azgynlygyndan ýüz öwresi gelenok. ²²Şonuň üçin-de, Men ony hassalyk düşeginde ýatyrarın. Bu aýal bilen zyna edenlere-de, onuň azgynlygyndan ^c ýüz öwürmeseler, jebir-jepa çekdirerin. ²³Men onuň çagalaryny hem öldürerin. Şonda hemme ýygnaklar Meniň ýürekleri we pikirleri derňeýändigimi bilerler. Men siziň her biriňize eden işleriňize görä jeza bererin. ²⁴⁻²⁵Emma size, ýagny Tiýatiradaky Izabeliň bu taglymatyna eýermedikleriň we ‘şeýtanyň syrлары’ diýilýänleri bilmeýänleriň baryna şuny aýdýarın: eger imanyňyzy Men gelyän-

çäm saklasaňyz, siziň üstüňize başga zat ýüklemerin. ²⁶⁻²⁸ Atamyň Maňa ygtyýar bersi ýaly, Men hem ýamanlykdan üstün çykana, Meniň yradamy ahyra çenli berjaý edene milletleriň üstünden ygtyýar bererin. Ol milletleri demir hasasy bilen dolandyrar; olary küzegäriň golçasy deý çym-pytrak eder. Men oňa daň ýyldyzyny hem bererin. ²⁹Gulagy bar adam Mukaddes Ruhuň ýygnaklara näme diýýänini eşitsin!“»

3-nji bap

Sardisdäki ýygnaga

¹«Sardisdäki ýygnagyň perişdesine şuny ýaz:

Hudaýa hyzmat edýän ýedi Ruhý Dolandyryýan, elinde ýedi ýyldyzy Saklaýan şeýle diýýär: „Men seniň ähli edenleriňi bilýärim. Sen diri hasaplansaň-da, ölüsiň. ²Oýan! Özüňde galan we öljek bolup duran zatlary berkit. Sebäbi Hudaýyň nazarynda işleriňiň biri-de kämil däl eken. ³Eşidenleriňi we öwreneniňi ýada sal, olary berjaý et-de toba gel. Oýanmasaň, bir ogry ýaly bararın. Meniň haýsy sagatda üstüne barjagymy-da bilmän galarsyň. ⁴Ýöne Sardisde öz lybasyny hapalamadyk birnäçe adam bar. Olar Meniň bilen ak lybaslara beslenip gezerler, sebäbi muňa mynasypdyrlar. ⁵Ýamanlykdan üstün gelen hem ak lybasa beslener. Men onuň adyny ýaşayyş kitabyndan öçürmerin, Atamyň we Onuň perişdeleriňiň huzurynda adynyň

^a **2:17 Manna** – çölde Hudaý tarapyndan ysraýyllara berlen üýtgeşik iýmit. Sözlüğe seret.

^b **2:18 Hudaýyň Ogly** – Köne Ähtde bu at patyşalar üçin ulanylýardy. Täze Ähtde bolsa bu at Hudaý tarapyndan saýlanyp-seçilen diýmegi aňladýar. Sözlüğe seret.

^c **2:22 Onuň azgynlygyndan** – käbir golýazmalarda *öz azgynlyklaryndan*.

bu kitapda ýazylandygyny tassyklaryn. ⁶Gulagy bar adam Mukaddes Ruhun ýygnaklara näme diýýänini eşitsin!“»

Filadelfiýadaky ýygnaga

⁷«Filadelfiýadaky ýygnagyň perişdesine şuny ýaz:

Bu habar mukaddes we hakyky Bolandandyr. Ol Dawut açarynyň Eýesidir. Onuň açan gapysyny hiç kim ýapyp bilmez. Onuň ýapan gapysyny hiç kim açyp bilmez. Ine, Ol şeýle diýär: ⁸„Seniň ähli edenleriňi bilýärim. Ine, öňünde bir gapyny açyp goýdum, ony hiç kim ýapyp bilmez. Güýjüňiň azdygyny hem bilýärim. Ýöne muňa garamazdan, Meniň sözümi berjaý etdiň, adymdan dänmediň. ⁹Men şeýtanyň üşmeleşini gelip, aýagyňa ýykylmaga mejbur ederin, olar seni söýýändigimi bilerler. Olar özlerini ýahudy saýsalar-da, olar asla ýahudy däl, olar ýalan aldaýarlar. ¹⁰Sen buýruklarymy berjaý edip, imanda berk durduň. Şoňa görä-de, ýer ýüzüniň ýaşajýylaryny synamak üçin bütin dünýäniň üstünden injek synag pursadynda seni goraryn. ¹¹Men basym bararyn. Täjiňi hiç kim almaz ýaly, imanda berk dur. ¹²Ýamanlykdan üstün geleni Hudaýymyň ybadathanasynyň diregi ederin. Ol şol ýerde baky galar. Men onuň maňlaýyna Hudaýymyň adyny we Hudaýymyň şäheriniň adyny ýazaryn. Bu şäher gökden, Hudaýymyň huzuryndan inýän täze Iýerusalimdir. Men onuň maňlaýyna Öz adymy hem ýazaryn. ¹³Gulagy bar adam Mukaddes Ruhun ýygnaklara näme diýýänini eşitsin!“»

Laodikiýadaky ýygnaga

¹⁴«Laodikiýadaky ýygnagyň perişdesine şuny ýaz:

Sadyk we dogruçyl Şaýat, Hudaýyň ýaradanlarynyň Başı, Omyň diýip Atlandyrylýan şeýle diýär: ¹⁵„Seniň ähli edenleriňi bilýärim, seniň ne sowuk, ne-de gyzgyndygyny bilýärim. Wah, käşgä sowuk ýa gyzgyn bolsadyň! ¹⁶Sen ne gyzgyn, ne-de sowuk, ýöne ýyly bolanyň üçin Men seni gusaryn. ¹⁷Sen: ‘Men baýdyryn, baýap, zada zar däldirin’ diýýärsiň. Aslynda welin nalajedeýin, betbagt, gedaý, kör we ýalaňaçdygyny bilmeýärsiň! ¹⁸Gel, Men saňa maslahat bereýin: baýar ýaly, Menden otda arasalan altyny satyn al; ýalaňaçlygyň aýbyny örter ýaly, Menden ak egin-eşik satyn al; görüp biler ýaly, Menden gözüňe melhem satyn al. ¹⁹Men Öz söýýänlerime käýäp, olary terbiýeleýändirin. Şonuň üçin-de, yhlasly bol, toba et! ²⁰Ine, men işikde duryn, gapyny kakýaryn. Sesimi eşidip, gapyny açanyň öýüne girerin. Men onuň bilen, ol hem Meniň bilen bir saçak başynda tagam iýer. ²¹Men ýamanlykdan üstün gelip, Atam bilen Onuň tagtynda oturyşym ýaly, ýenijä-de Meniň bilen Öz tagtymda oturmaga ygtyýar bererin. ²²Gulagy bar adam Mukaddes Ruhun ýygnaklara näme diýýänini eşitsin!“»

4-nji bap

Gökäki tagt

¹Şondan soň gökde bir açyk gapyny gördüm. Ilkibaşda meniň bilen gepleşen, surnaýyň sesine meňzeýän ses maňa: «Ýokary çyk, Men saňa mundan soň bolmaly zatlary görkezeýin» diýdi. ²Şol pursadyň özünde meniň üstüme Mukaddes Ruh indi. Men gökde bir tagtyň durany, onuň üstünde-de Biriniň oturandygyny gördüm. ³Tagtda Oturanyň keşbi ýaşma, hakyk daşlary kimin

şöhle saçýardy, tagtyň töwereginde zü-
merret ýaly älemgoşar bardy. ⁴Tagtyň
töwereginde ýene-de ýigrimi dört tagt
bardy, bu tagtlaryň üstünde ýaşulular
otyrdy. Olaryň egninde ak lybaslary,
başlarynda altyn täçleri bardy. ⁵Tagt-
dan ýyldyrymlar çakýardy, batly sesler
we gök gürrüldisi eşidilýärdi. Tagtyň
öňünde ýedi çyra ýanyp durdy, bu Hu-
daýyň ýedi Ruhudy. ⁶Tagtyň garşysynda
bulgur kimin dury, çüýsedan ýasalan
ýaly bir deňiz bardy. Tagtyň ortasynda
we töwereginde dört sany mahluk bar-
dy. Olaryň öňi-de, arkasy-da gözlerden
doludy. ⁷Birinji mahluk arslana, ikinji
mahluk öküze meňzeýärdi. Üçünji mah-
lugyň ýüzi adamyň ýüzi ýalydy, dördünji
mahluk uçup barýan bürgüde meňze-
ýärdi. ⁸Bu dört mahlugyň hersiniň alty
ganaty bardy. Olaryň hemme ýeri, hatda
ganatlarynyň aşagy-da gözlerden dos-
doludy. Olar gije-gündiz yzyny üzmän:

«Hökmürowan Reb Hudaý
mukaddesdir,
mukaddesdir, mukaddesdir,
Ol geçmişde bardy, häzir hem bar,
gelejekde hem boljakdyr» –
diýip gaýtalaýardylar.

⁹Mahluklar her gezek tagtda Oturany,
baky ýaşayan Hudaýy şöhratlandyryp,
Oňa hormat bildirip, şükür edenlerinde,
¹⁰ýigrimi dört ýaşuly tagtda Oturanyň
öňünde ýüzin düşüp, baky ýaşayan Hu-
daýa sežde edýärdiler, täçlerini tagtyň
öňünde goýup:

¹¹«Ýa Reb Hudaýymyz!
Sen şöhrata, hormata we
gudrata mynasypsyň.
Hemme zady Sen ýaradansyň.
Ählisi yradaña görä döredildi
we ýaradyldy» diýýärdiler.

5-nji bab

Düýrlenen kagyž we Guzy

¹Men tagtda Oturanyň sag elinde
düýrlenen bir kagyž gördüm. Onuň
iki tarapynda-da ýazgylar bolup, ýe-
di möhür bilen möhürlenendi. ²Soňra
güýçli bir perişdäni gördüm. Ol bat-
ly sesi bilen: «Düýrlenen kagyzyň
möhürlerini döwmäge^a, ony açma-
ga kim mynasyp?» diýip soratýardy.
³Emma düýrlenen kagyzy açyp, oňa
seredip biljek adam ne gökde, ne ýer-
de, ne-de ýeriň astynda bardy. ⁴Men
ajy gözýaş döküp agladym, sebäbi
düýrlenen kagyzy açyp, onuň içine
seretmäge mynasyp hiç kim tapyl-
mady. ⁵Şonda ýaşulularyň biri maňa
şeýle diýdi: «Aglama! Ine, Ýahuda ti-
resinden, Dawudyň kökünden bolan
Arslan üstün çykdy. Ol ýedi möhür
bilen möhürlenlen düýrlenen kagyzy
açmagy başarar». ⁶Onsoň men dama-
gy çalnan guza meňzeýän bir Guzyny
gördüm. Guzy tagtyň ortasynda, dört
mahluk bilen ýaşulularyň arasynda
durdy. Guzynyň ýedi şahy bilen ýe-
di gözi bardy. Bu gözler Hudaýyň
bütin dünýä iberilen ýedi Ruhudy.
⁷Guzy geldi-de, tagtda Oturanyň
sag elinden düýrlenen kagyzy aldy.
⁸Ol düýrlenen kagyzy eline alanda,
dört mahluk we ýigrimi dört ýaşuly
Guzynyň öňünde ýüzin düşüp, Oňa
sežde etdiler. Olaryň her biriniň elin-
de arfa we ýakymly ysly tütetgiden
doly altyn käse bardy. Bu ýakymly
ysly tütetgiler Hudaýyň halkynyň do-
ga-dilegleridir. ⁹Olar täze bir aýdym
aýdýardylar:

^a 5:2 *Möhürlerini döwmäge* – gadymy döwürlerde haty sürgüç bilen möhürleýärdiler.

Sen mynasypsyň bu kagyzy
almaga,
hem-de onuň möhürlerini
döwmäge.

Çünki Sen damagyň çalnyp, Öz
ganyň bilen,
her tireden, her dilden,
her halkdan hem-de milletden
Hudaý üçin adamlary ^a satyn
alansyň.

¹⁰Sen olardan şalyk ýaratdyň,
Hudaýymyza hyzmat etmek
üçin olary ruhany bellediň,
olar ýer ýüzünde şalyk
sürerler ^{b!}

¹¹Onsoň men tagtyň, janly mahlukla-
ryň hem-de ýaşulularyň töweregindäki
perişdeleri gördüm we olaryň seslerini
eşitdim. Olar sanardan köpdü, münlerçe
müňdi, on münlerçe on müňdi. ¹²Olar
batly ses bilen:

«Damagy çalnan Guzy
güýji hem-de baýlygy,
paýhasy hem gudraty,
hormaty hem şöhraty
öwgüleri almaga mynasypdyr!»
diýýärdiler.

¹³Onsoň gökdäki, ýer ýüzündäki, ýer
astyndaky we deňizdäki her bir mahlu-
gyň, älemdäki bar zadyň:

«Tagtda Oturana we Guza
baky öwgüler bolsun!
Hormat, şöhrat we gudrat
Olara baky ýar bolsun!»
diýýänlerini eşitdim.

¹⁴Dört mahluk «Omyň!» diýýärdi, ýa-
şulular ýüzin düşüp, sežde edýärdiler ^c.

6-nji bap

Ýedi möhür

¹Onsoň men Guzynyň ýedi möhürini
birini döwenini gördüm. Şonda mah-
luklaryň biriniň gök gürrüldisi ýaly
ses bilen «Bäri çyk ^{d!}» diýenini eşit-
dim. ²Görsem, ine, bir ak at dur. Onuň
üstündäki atlynyň elinde ýaý bardy. Bu
atlynyň başyna bir täç geýdirildi. Ol tä-
ze ýeňişlere taýyn ýeňiji kimin çykdy.
³Guzy ikinji möhüri döwende, ikinji
mahlugyň hem: «Bäri çyk!» diýenini
eşitdim. ⁴Şonda ikinji bir at – gyzyl
at çykdy. Adamlar biri-birini öldürer
ýaly, şol atla ýer ýüzünü parahatlykdan
mahrum etmäge ygtyýar berlendi. Oňa
uly bir gylç hem berildi. ⁵Guzy üçünji
möhüri döwende, üçünji mahlugyň hem:
«Bäri çyk!» diýenini eşitdim. Görsem,
ine, bir gara at dur. Onuň üstündäki
atlynyň elinde bir terezi bardy. ⁶Onsoň
men dört mahlugyň arasyndan göýä bir
sesiň: «Uzakly gün işläp ganajak haky
diňe bir kase bugdaý bilen üç kase arpa
ýetsin! Emma zeýtun we üzüm agaçlary-
ny zaýalama!» diýenini eşitdim. ⁷Guzy
dördünji möhüri döwende, dördünji mah-
lugyň hem: «Bäri çyk!» diýenini eşitdim.
⁸Görsem, ine, reňki solgun bir at dur.
Onuň üstündäki atlynyň ady Ölümdi,
onuň yzyndan ölüler dünýäsi gelýärdi.
Olara ýeriň dörtten bir bölegine ygty-
ýar berlip, şol ýerdäki adamlary gylç,
açlyk, mergi, wagsy haýwanlar bilen
öldürmäge rugsat edilipdi. ⁹Guzy başınjy

^a 5:9 *Adamlary* – käbir golýazmalarda *bizi*.

^b 5:10 *Olary ruhany bellediň, olar ýer ýüzünde şalyk sürerler* – bu jümle käbir golýazmalarda *bizi ruhany bellediň, biz ýer ýüzünde şalyk süreris* diýip düş gelýär.

^c 5:14 *Sežde edýärdiler* – käbir golýazmalarda *baky ýaşayan Hudaýa sežde edýärdiler*.

^d 6:1 Käbir golýazmalarda *Bäri çyk-da, gör, şeýle hem 3, 5 we 7-nji aýatlarda*.

möhüri döwende, gurbanlyk sypasynyň aşagynda Hudaýyň Hoş Habary ugrunda we eden şaýatlyklary üçin öldürilenleriň janlaryny gördüm. ¹⁰Olar batly ses bilen gygyryp: «Éý, mukaddes we hakyky Reb! Sen ýer ýüzüniň ilatyny haçan höküm etjek? Biziň ganymyzy olardan haçan sorajak?» diýip soradylar. ¹¹Şonda olara ak lybas berlip, ýene az salym sabyr etmelidigini aýtdylar. Çünki olaryň hataryna özleri ýaly öldüriljek ýoldaşlarynyň we doganlarynyň doly sany goşulmalydy. ¹²Guzy altynjy möhüri döwende, ýeriň gaty çätkananyňy gördüm. Gün gara ýüňden dokalan jul kimin garaldy, Aý bolsa gana döndi. ¹³Asmandaky ýyldyzlar ýere paýyrdap döküldiler. Olar bişmedik injirleriň güýçli ýeliň zarbyna ýere dökülişi ýaly gaçdylar. ¹⁴Gök hem kagyz kimin düýrenip, gözden ýitdi. Daglaryň, adalaryň ählisi öz yerinden gozgandy. ¹⁵Dünýäniň şalary, şazadalary, müňbaşylary, baýlary, ygtyýarlylary, hemme gullar we azat adamlar gowaklarda, dagyň gaýalarynda gizlendiler. ¹⁶Olar daglara we gaýalara ýüzlenip, şeýle diýdiler: «Biziň üstümize ýykylyň! Bizi tagtda Oturanyň ýüzünden, Guzynyň gazabyndan gizläň! ¹⁷Çünki Olaryň^a gazabyňyň günü ýetip geldi. Muňa döz geljek barmy?»

7-nji bap

Möhürlenen 144000 adam

¹Şundan soň ýeriň dört burçunda duran dört perişdäni gördüm. Olar ýer ýüzüne, deňze ýa-da agaçlara öwüsmesin diýip, ýeriň dört tarapyndaky ýelleri saklap durdular. ²Olara ýere, deňze zyýan ýetirmeklik ygtyýary berlipdi. Soňra

gündogardan ýokary çykyp barýan perişdäni gördüm. Onda Diri Hudaýyň möhüri bardy. Ol şol dört perişdä batly gygyryp, şeýle diýdi: ³«Biz Hudaýymyzyň gullarynyň maňlaýyna möhür basyançak, ýere, deňze we agaçlara zyýan ýetirmän!» ⁴Men möhürlenenleriň sanyny eşitdim. Ysraýyl halkynyň ähli tirelerinden bir yüz kyrk dört müň adam möhürlendi:

⁵Ýahuda tiresinden on iki müň adam,

ruben tiresinden on iki müň adam,
gat tiresinden on iki müň adam,

⁶aşer tiresinden on iki müň adam,
naftaly tiresinden on iki müň adam,

manaşa tiresinden on iki müň adam,

⁷şimgon tiresinden on iki müň adam,

lewi tiresinden on iki müň adam,
ysakar tiresinden on iki müň adam,

⁸zebulun tiresinden on iki müň adam,

ýusup tiresinden on iki müň adam,

benýamin tiresinden on iki müň adam.

Ak lybasa beslenen mähelle

⁹Mundan soň her milletden, her halkdan, her tireden, her dilden bolan, hiç kimiň sanap bilmejek ägirt mähellesiniň tagtyň we Guzynyň önünde duranyny gördüm. Olar ak lybasdadylar we ellerinde palma agajynyň şahalary bardy. ¹⁰Olar batly ses bilen gygyryp: «Tagtda oturan Hudaýymyz we Guzy biziň Halasgärimizdir» diýýärdiler.

^a 6:17 *Olaryň* – käbir golýazmalarda *Onuň*.

¹¹Tagtyň, ýaşulularyň we dört mahlugyň töweregindäki perişdeleriň ählisi ýüzin düşüp, Hudaýa sežde etdiler. ¹²Olar şeýle diýýärdiler:

«Omyň!

Hudaýymyza öwgi, şan-şöhrat bolsun!

Oňa paýhas, şükürler, hormat, gudrat we kuwwat

ebedilik ýar bolsun!

Omyň!»

¹³Onsoň ýaşululardan biri menden: «Bu ak lybasa beslenenler kim, nireden gelipdirler?» diýip sorady. ¹⁴Men: «Muny sen bilýänsiň, agam!» diýip jogap berdim. Ýaşuly: «Bular şol agyr muşakgatlary başdan geçirenler. Olar öz lybaslaryny Guzynyň gany bilen ýuwup, olary ap-ak etdiler. ¹⁵Şoňa görä, olar Hudaýyň tagtynyň önünde bolup, gije-gündiz Onuň ybadathanasynda Oňa hyzmat edýärler. Tagtda Oturan olary Öz penasynda saklaýar. ¹⁶Olar indi asla ajkmazlar, asla suwsamazlar, olary gün urmaz, jöwza-da ýakmaz. ¹⁷Çünki tagtyň ortasynda duran Guzy olary bakar, olary ýaşayyş suwunyň gözbaşlaryna äkider. Hudaý olaryň gözýaşlarynyň her damjasyny süpürer».

8-nji bap

Ýedinji möhür

¹Guzy ýedinji möhüri döwende, gökde ýarym sagada golaý ümsümlük boldy. ²Men Hudaýyň önünde duran ýedi perişdäni gördüm. Olara ýedi surnaý berildi. ³Başga bir perişde gelip, gurbanlyk sypasynyň önünde durdy. Onuň elinde altyndan gap bardy. Bu perişdä

köp mukdarda ýakymly ysly tütetgi berildi. Ol bu tütetgini Hudaýyň halkynyň dogadileglerine goşup, tagtyň önündäki altyndan ýasalan gurbanlyk sypasynda hödür etmelidi. ⁴Hudaýyň halkynyň dogadilegleri bilen birlikde ýakymly ysly tütetginiň tüssesi perişdäniň elinden Hudaýyň huzuryňa tarap ýokary göterildi. ⁵Perişde gaby alyp, ony gurbanlyk sypasyndaky otdan doldurdy-da, ony gökden ýere zyňdy. Şonda gök gürläp, güňleş gürrüldi eşidildi, ýylдыrym çakyp, ýer titredi.

Ýedi surnaý

⁶Onsoň ýedi perişdäniň hersi elindäki surnaýy çalmaga taýýarlandylar. ⁷Birinji perişde surnaýyny çaldy. Gan gatysykly doly we ot döräp, ýer ýüzüne döküldi. Ýeriň üçden biri ^a, agaçlaryň üçden biri, gök otlaryň bary ýanyp köydi. ⁸Ikinji perişde surnaýyny çaldy. Şonda alawlap ýanýan äpet dag ýaly bir zat deňze zyňlydy. Deňziň suwunyň üçden biri gana öwrülüp, ⁹onda ýaşayan janly-jandarlaryň üçden biri gyryldy, gämileriň üçden biri heläk boldy. ¹⁰Üçünji perişde surnaýyny çaldy. Gökden alawlap ýanýan ot ýaly äpet bir ýylдыz derýalaryň üçden biriniň üstüne, suw gözbaşlaryna gaçdy. ¹¹Ol ýylдыzyň ady Ýowşandyr. Suwlaryň üçden biri ajady. Ajy suwdan içen adamlaryň ençemesi öldi. ¹²Dördünji perişde surnaýyny çaldy. Günün üçden bir bölegine, Aýyň üçden bir bölegine, ýylдыzlaryň üçden bir bölegine zarba urlup, olaryň üçden bir bölegi garaldy. Netijede, gündiziň we gijäniň üçden bir bölegi ýagtysyz galdy. ¹³Soňra men gökde uçup ýören bürgüdi ^b

^a 8:7 *Yeriň üçden biri* – bu sözler käbir golýazmalarda ýok.

^b 8:13 *Bürgüdi* – käbir golýazmalarda *perişdäni*.

gördüm. Onuň batly ses bilen şeýle diý-
ýänini eşitdim: «Surnaý çaljak beýleki
üç perişdäniň surnaýynyň sesinden ýa-
ňa ýer ýüzünde ýaşayanlaryň gününe
waý-waý-waý!»

9-njy bab

¹Bäşinji perişde surnaýyny çaldy. Men gökden ýere gaçan bir ýyldyz gördüm. Ýyldyza dowzah guýusynyň açary berildi. ²Ol dowzah guýusyny açanda, ondan äpet ojagyň tüssesi ýaly tüsse burugsalap çykdy. Bu tüsseden ýaňa Gün we Aý garaldy. ³Tüsseden ýer ýüzüne çekirtgeler ýagdy. Olara ýer ýüzündäki içýanlaryňky ýaly güýç berlipdi. ⁴Olara ýer ýüzüniň otuna, ösümligine ýa-da agajyna däl-de, diňe maňlaýynda Hudaýyň möhüri bolmadyk adamlara zyýan ýetirmek buýruldy. ⁵Olara bu adamlary öldürmän, diňe baş aýlap gynamaga ygtyýar berildi. Çekirtgeleriň berýän ezýeti içýanlaryň adamy çakanda berýän yzasyna meňzeýärdi. ⁶Adamlar şol günlerde ölümi agtararlar, ýöne ony tapmazlar. Ölümi küýsärler, ýöne ölüm olardan gaçar. ⁷Çekirtgeleriň görnüşi söweşe girjek bedewleriňkä meňzeýärdi. Olaryň başlarynda altyn täje meňzeş zat bardy, ýüzleri adamyňka meňzeýärdi. ⁸Saçlary aýalyň saçy, dişleri-de arslanyňky ýalydy. ⁹Olaryň döşi demir sowut ýalydy. Ganatlarynyň sesi köpsanly söweş arabalarynyň şakrydysyna meňzeýärdi. ¹⁰Içýanlaryňky ýaly guýrukly we neşderleri bardy. Adamlara baş aýlap ejir çekdirmek üçin berlen güýçleri guýruklynyndady. ¹¹Olara düýpsüz dowzahyň perişdesi

hökümdarlyk edýärdi. Bu perişdäniň ady ýewreýçe Abaddon^a, grekçe bolsa Apollíýondyr^b. ¹²Birinji bela geçdi, onuň zyzyndan ýene-de iki bela gelyär.

¹³Altynjy perişde surnaýyny çaldy. Men Hudaýyň önündäki altynadan ýasalan gurbanlyk sypasynyň dört şahyndan çykýan sesi eşitdim. ¹⁴Bu ses eli surnaýly perişdä: «Beýik Ýewfrat derýasynyň boýunda daňlygy duran dört perişdäni boşat» diýdi. ¹⁵Dört perişde boşadyldy. Olar şol ýyl, şol aý, şol gün, şol sagat üçin taýýarlanylýp, adamlaryň üçden birini öldürmäge niýetlenipdi. ¹⁶Atly goşunlarynyň sany münlerçe münädi, olaryň sanyny meniň özüm eşitdim. ¹⁷Görnüşimde gören atlarymyň we olaryň üstündäkileriň görnüşi şeýledi: atlylaryň sowutlary ot ýaly gyzyly, goýy gök we kükürt ýaly sarydy; atlaryň kellesi arslanyňka meňzeýärdi, agyzlaryndan ot, tüsse we kükürt çykýardy. ¹⁸Adamlaryň üçden biri olaryň agzyndan çykýan otdan, tüsseden we kükürtden – şu üç beladan öldi. ¹⁹Atlaryň güýji hem agyzlarynda, hem guýruklynyndady. Olaryň guýuklary ýylana meňzeýärdi, sebäbi olaryň ujy ýylanyň kellesi ýalydy. Olar şonuň bilen adamlary heläkleýärdiler. ²⁰Bu belalardan aman galan adamlar şonda-da elleriniň pis işlerinden dänip, toba gelmediler. Olar jynlara, altynadan, kümüşden, bürünçden, daşdan we agaçdan ýasalyp, eşitmeýän, görmeýän, ýöremeýän butlara sežde etmeklerini bes etmediler. ²¹Olar ganhorlyklaryndan, jadygöýliklerinden, azgynlyklaryndan we ogurlyklaryndan dänmediler, toba gelmediler.

^a 9:11 *Abaddon* – ýewreýçe bu söz *heläkleýji* diýmegi aňladýar.

^b 9:11 *Apollíyon* – grekçe bu söz hem *heläkleýji* diýmegi aňladýar.

10-njy bap

Perişde we kitapça

¹Onsoň men gökden aşak inip gel-
 ýän başga bir güýçli perişdäni gördüm.
 Ol buluda bürenipdi, onuň başynyň
 ýokarsynda älemgoşar şugla saçýardy.
 Perişdäniň ýüzi gün ýaly şöhle saçýar-
 dy, aýaklary bolsa ot sütünleri ýalydy.

²Elinde açyk kitapça bardy. Ol sag aýa-
 gyny deňze, çep aýagyny bolsa ýeriň
 üstünde goýdy-da, ³arslanyň arryldysyna
 meňzeş batly ses bilen gygyrdy. Soňra
 ýedi gök gürrüldisi gürlledi. ⁴Bu ýedi
 gök gürrüldisi gürlände, men ýazma-
 ga taýýarlandym. Ýöne gökden: «Ýedi
 gök gürrüldisiniň aýdanlaryny ýazma,
 ýöne möhürle! Goý, olar gizlin galsyn!»
 diýen bir ses eşitdim. ⁵Deňziň we ýe-
 riň ýüzünde duranyňy gören perişdäm
 sag elini göge galdyrdy. ⁶Ol gögi we
 gökdäkileri, ýeri we ýerdäkileri, deňzi
 we deňizdäkileri Ýaradanyň, baky ýa-
 şaýan Hudaýyň adyndan ant içip, şeýle
 diýdi: «Indi gijikme bolmaz! ⁷Ýedinji
 perişdäniň surnaýyny çaljak günü Hu-
 daý Öz pygamber gullaryna yglan edişi
 ýaly, Onuň syry amala aşar». ⁸Soňra
 gökden eşiden sesim ýene-de meniň
 bilen gepleşip, maňa: «Bar, deňziň we
 ýeriň ýüzünde duran perişdäniň elin-
 däki açyk kitapçany al!» diýdi. ⁹Men
 perişdäniň ýanyna baryp, kitapçany
 maňa bermegini haýyş etdim. Ol hem
 maňa: «Al, iý! Ol içini ajaýdar, ýöne
 agzyňda bal ýaly süýji bolar» diýdi.
¹⁰Men kitapçany perişdäniň elinden
 alyp iýdim. Ol agzymda bal ýaly süýjüdi,
 emma ony iýenimden soň, içim ajady.
¹¹Onsoň ol maňa: «Sen ýene-de köp
 halklar, milletler, diller we patyşalar
 hakda pygamberlik etmelisiň» diýdi.

11-nji bap

Iki şaýat

¹Maňa bir ölçeg taýagy berlip, şeýle
 diýildi: «Git-de, Hudaýyň ybadathana-
 syny, gurbanlyk sypasyny ölçe, ol ýerde
 sežde edýänleri sana. ²Emma ybadat-
 hananyň daşky howlusyny hasaba alma,
 ony ölçeme, sebäbi ol başga milletlere
 berlidir. Olar mukaddes şäheri kyrk iki
 aýlap depelär. ³Men iki şaýadymy ibe-
 rerin. Olar hem jul geýnip, bir müň iki
 ýüz altmyş günläp pygamberlik ederler.
⁴Dünýäniň Rebbiniň önünde duran iki
 zeýtun agajy, iki çyradan, ine, şulardyr.
⁵Kimdir biri olara zyýan ýetirjek bolsa,
 olaryň agzyndan çykan ot duşmanlaryny
 köydürer. Olara zyýan ýetirmekçi bolan
 şeýle öldürilmelidir. ⁶Pygamberlik eden
 günleri ýaguş ýagmaz ýaly, olaryň gögi
 baglamaga ygtyýary bardyr. Olaryň suwy
 gana öwürmäge, ýer ýüzünü islän wagt-
 lary dürli bela-külpetlere ýolukdyrmaga
 ygtyýarlary bardyr. ⁷Olar pygamberlikle-
 rini tamamlanlarynda, dowzahdan çykan
 jandar olar bilen urşar. Jandar olary ýeňer
 we öldürer. ⁸Olaryň jesetleri beýik şäheriň
 baş köçesinde serlip ýatar. Olaryň Rebbi
 hem bu şäherde haça çüýlendi. Adam-
 lar ýaňsylaý, bu şäheri „Sodom“ ýa-da
 „Müsür“ diýip atlandyryýardylar. ⁹Her
 halkdan, tireden, dilden we milletden
 bolan adamlar üç ýarym günläp olaryň
 jesetlerine tomaşa ederler we jaýlamaga
 rugsat bermezler. ¹⁰Ýer ýüzüniň ilaty ola-
 ryň bu ýagdaýyna begenişip, baýram eder,
 biri-birlerine sowgatlar ýollar. Sebäbi bu
 iki pygamber ýer ýüzünde ýaşaýanlara
 köp sütem edipdi». ¹¹Emma üç ýarym
 günden Hudaýyň dirilik demi olaryň
 bedenine girip, olar aýaga galdylar. Mu-
 ny görnleri howsala gaplap aldy. ¹²Iki

pygamber gökden: «Bäri, ýokary çykyň!» diýýän batly sesi eşitdi. Onsoň olar duşmanlarynyň gözünüň alnynda bulutda göge galdylar. ¹³Şol sagat bir güýçli ýertitreme bolup, şäheriň ondan biri ýumrulydy. Ýertitremede ýedi müň adam heläk boldy. Aman galanlar gorkup, Gögüň Hudaýyny şöhratlandyrdylar. ¹⁴Ikinji bela hem geçdi. Ine, basym, üçünji bela ýetip gelýär!

Ýedinji surnay çalynýar

¹⁵Ýedinji perişde surnayyny çaldy. Gökden:

«Dünýä şalygy indi Rebbimiziň we Onuň Saýlanynyň şalygydyr. Hudaý asyrlarboýy şalyk sürjekdir» – diýip gygyrýan batly sesler eşidildi.

¹⁶Hudaýyň önünde tagtlarynda oturan ýigrimi dört ýaşuly Onuň önünde ýüzin düşdi-de, Oňa sezde edip, ¹⁷şeýle diýdi:

«Ýa Reb Hökmürowan Hudaý!
Sen häzir bar, geçmişde-de bolduň ^a.

Biz Saňa şükür edýäris.
Çünki Sen beýik gudratyňa beslenip,
şalyk sürüp başladyň.

¹⁸Milletler Saňa gaharlandylar.
Indi Sen hem gazaba mündüň.
Indi ölülere kazlyk etmegiň wagty geldi.

Seniň gullaryň bolan pygamberleri,
Öz halkyňy we Senden gorkýan uly-kiçi baryny şyaglamagyň wagty geldi.
Ýeri harabalyga öwrenleri heläk etmegiň wagty geldi».

¹⁹Onsoň Hudaýyň gökdäki ybadathanasyny açylyp, onuň içindäki Äht sandygy göründi. Şol pursatda ýyldyrymlar çakdy, batly sesler, gök gürrüldisi eşidildi, ýer titräp, güýçli doly ýagdy.

12-nji bap

Aýal we aźdarha

¹Asmanda täsin bir alamat: Güne beslenen bir aýal peýda boldy. Onuň aýaklarynyň astynda ýaňy dogan Aý, başynda on iki ýyldyzly täji bardy. ²Aýal göwrelidi. Dogurjak bolup, burgusy tutup gygyrýardy. ³Soňra asmanda başga bir alamat peýda boldy. Bu ýedi kelleli, on şahly, kellelerinde ýedi täji bolan äpet gyzyl aźdarhady. ⁴Ol gökdäki ýyldyzlaryň üçden birini guýrugy bilen syrýp, ýer ýüzüne zyňdy. Aźdarha doguljak çagany bada-bat ýuwutmak üçin, burgusy tutýan aýalyň önünde durdy. ⁵Aýal bir ogul – ähli milletleri demir hasasy bilen dolandyrjak bir oglan dogurdy. Onuň çagasy alnyp, Hudaýyň huzuryňa – Onuň tagtyna eltildi. ⁶Aýal bolsa çöle gaçyp gitti. Ol çölde müň iki ýüz altмыш günläp iýmitlener ýaly, Hudaý şol ýerde oňa bir ýer taýýarlapdy. ⁷Onsoň gökde uruş başlandy. Mikaýyl we onuň perişdeleri aźdarha bilen uruşdylar. Aźdarha-da öz perişdeleri bilen olara garşy uruşdy. ⁸Emma aźdarhanyň ýeňmäge güýji ýetmän, gökdäki ýerlerini elden giderdi. ⁹Uly aźdarha öz perişdeleri bilen ýere taşlandy. Hawa, bütin dünýäni azdyrýp, iblis ýa-da şeýtany diýip atlandyrylýan bu gadymy ýylan ýere taşlandy. ¹⁰Mundan soň gökden bir batly ses eşitdim. Ol şeýle

^a 11:17 Kâbir golýazmalarda *we geljekde boljaksyň* diýen jümle hem bar.

diýdi: «Ine, Hudaýymyzyň halas etjek pursady geldi! Onuň gudraty we şalygy amala aşdy. Onuň Saýlanynyň hökmürowanlygy berkarar boldy. Hudaýymyzyň huzurynda doganlarymyzy gije-gündiz aýyplaýan, olara töhmet atýan şeýtan aşak zyňyldy. ¹¹Doganlarymyz Guzynyň gany arkaly, öz şaýatlyklary arkaly ony ýeňdiler. Hatda ölüm howpy üstlerine abananda-da, janlaryny aýamadylar. ¹²Şoňa görä, eý, gök we onda ýaşaýanlar, heşelle kakýň! Eý, ýer we deňiz, siziň bolsa halynyza waý! Çünki iblis ýanyňyza indi, ol wagtynyň azalandygyny bilensoň, gazap atyna mündi».

¹³Aždarha özüniň ýere zyňlandygyna düşünende, ogul dogran aýaly kowalamaga başlady. ¹⁴Aýala ýylanyň öňünden çöle, bir wagta, iki wagta, ýarym wagta çenli iýmitlenjek ýerine uçup gaçar ýaly, uly bürgüdiň iki ganaty berildi. ¹⁵Ýylan bolsa aýaly sile gark etmek üçin, agzyny açyp, onuň zyndan derýa ýaly suw akdyrdy. ¹⁶Emma ýer agzyny açyp, aždarhanyň agzundan akdyran derýasyny ýuwudyp, aýala kömek etdi. ¹⁷Onsoň aždarha aýala gaty gazaplandy. Ol aýalyň beýleki çagalary, ýagny Hudaýyň buýruklaryny berjaý edip, Isa barada şaýatlyk edýänler bilen uruşmaga gitdi.

13-nji bab

¹Aždarha deňziň kenarynda durdy ^a.

Deňizden çykan jandar

Şondan soň men deňizden bir jandaryň çykyp gelýänini gördüm. Onuň on

şahy we ýedi kellesi bardy. Şahlarynyň hersine bir täç geýdirilgidi, kellelerinde Hudaýa dil ýetirýän atlar ýazylygdy.

²Gören jandarym gaplaňa meňzeýärdi. Aýaklary aýynyň aýaklary ýaly, agzy bolsa arslanyň agzy ýalydy. Aždarha bu jandara öz güýjüni, tagtyny we uly ygtyýaryny berdi. ³Jandaryň kelleleriniň birine ölüm ýarasy salnan eken. Ýöne bu ýara bitdi. Bütün dünýä haýran galyp, jandaryň yzyna düşdi. ⁴Adamlar aždarha sežde etdiler, sebäbi ol öz ygtyýaryny jandara beripdi ^b. Olar: «Jandara taý geljek barmy? Oňa garşy urşup biljek barmy?» diýip, oňa hem sežde etdiler.

⁵Jandara tekepbir we Hudaýa dil ýetirýän sözleri sowurýan bir agyz berildi. Şeýle hem oňa öz ygtyýaryny kyrk iki aýlap ulanmaklyk hukugy berildi. ⁶Ol Hudaýa sögmek, Onuň adyna, mesgenine, gökde mesgen tutanlara sögmek üçin agzyny açdy. ⁷Jandara Hudaýyň halky bilen söweşip, olary ýeňmeklik ygtyýary berildi. Şeýle-de oňa her tiräniň, her halkyň, her dilden we her milletiň üstünden höküm sürmeklik ygtyýary berildi. ⁸Ýer yüzünde ýaşaýan her bir ynsan bu jandara sežde eder. Bu jandara diňe dünýä ýaradylmazdan öň atlary Ýaşayş kitabyna ýazylan adamlar sežde etmez. Ýaşayş kitaby damagy çalnan Guzynyňkydyr. ⁹Gulagy bar adam eşitsin!

¹⁰Tussag edilmeli ^c – tussag ediler, gylçdan ölmeli ^d – gylçdan öler. Hudaýyň halkynyň gaýratlylygy we sadyklygy, ine, şu ýerde gerekidir.

^a 13:1 *Aždarha... durdy* – käbir golýazmalarda *Men... durdum*.

^b 13:4 *Adamlar... beripdi* – bu jümle käbir golýazmalarda *Adamlar öz ygtyýaryny jandara beren aždarha sežde etdiler* diýip düş gelýär.

^c 13:10 *Tussag edilmeli* – käbir golýazmalarda *Birini tussag eden*.

^d 13:10 *Gylçdan ölmeli* – käbir golýazmalarda *birini gylç bilen öldüren*.

Ýerden çykan jandar

¹¹Şondan soň men ýerden çykyp gelýän başga bir jandary gördüm. Onuň guzynyňka meňzeş iki şahy bolsa-da, aždarha ýaly gepleýärdi. ¹²Ol birinji jandara hyzmat edip, onuň bütin ygtyýaryny amal edýärdi, tutuş ýer ýüzüni we onuň ilatyny ölüm howply ýarasy biten jandara sežde etmäge mejbur edýärdi. ¹³Bu ikinji jandar uly alamatlary görkezýärdi, hatda ynsanlaryň gözleriniň alnynda gökden ýere ot hem ýagdyrýady. ¹⁴Bu jandar birinji jandaryň adyndan alamatlar görkezip, ýer ýüzüniň ilatyny aldawa salýady. Ol gylç bilen ölüm howply ýara salnandygyna garamazdan, direlen jandaryň heýkelini ýasamagy ilata buýurdy. ¹⁵Oňa jandaryň heýkeline jan berme güýji berildi. Jandaryň heýkeli gepläp başlady-da, özüne sežde etmeýänleri öldürtdi. ¹⁶Ikinji jandar hemme ynsanlary: kiçileri we ululary, baýlary we garyplary, azatlary we gullary sag eline ýa-da maňlaýyna tagma basdyrmaga mejbur etdi. ¹⁷Ol jandaryň tagmasy bolmadyklara zat satyn almaga ýa-da satmaga rugsat bermeyärdi. Bu tagma jandaryň adyny ýa-da adynyň sanyny aňladýandyr. ¹⁸Bu ýerde danalyk gerekdir. Düşbi adam, goý, bu jandaryň sanyny hasaplap çykarsyn, çünki bu san belli bir adamy aňladýandyr. Onuň sanyda alty ýüz altmyş altydyr.

14-nji bap**Guzy we 144000 adam**

¹Soňra men Sion dagynda Guzynyň duranyny gördüm. Onuň ýanynda bir ýüz kyrk dört müň adam durdy. Olaryň

maňlaýynda Guzynyň we Onuň Atasynyň ady ýazylygydy. ²Men gökden ägirt uly ummanyň güwwüldisi ýaly, güýçli gök gürrüldisiniň sesi ýaly bir ses eşitdim. Bu ses arfaçylaryň çalyňan owazyna meňzeýärdi. ³Ýaňky bir ýüz kyrk dört müň adam tagtyň öňünde, dört mahlugyň we ýaşulularyň öňünde täze aýdym aýdýardylar. Tutuş adamzadyň arasyndan azat edilen bu bir ýüz kyrk dört müň adamdan başga hiç kim bu aýdymy öwrenip bilmeýärdi. ⁴Bular ömürlerinde aýala ýanaşman, öz päkligini saklanlardy. Bular Guzy nirä gitse, Onuň yzyna eýerýänlerdi. Bular ynsanlaryň arasyndan azat edilip, ilkinji hasyl hökmünde Hudaýa we Guza bagyş edilenlerdi. ⁵Bularyň agyzlaryndan ýalan söz çykan däldir, olar müýnsüzdirlir ^a.

Üç perişde

⁶Soňra men gökde uçup ýören bir perişdäni gördüm. Ol ýer ýüzünde ýaşanlara: her millete we tirä, her dile we her halka yglan etjek bolup, ebedi Hoş Habary getirýärdi. ⁷Ol batly ses bilen şeýle diýýärdi: «Hudaýdan gorkuň! Ony beýgeldiň! Çünki Onuň kazylyk etjek sagady geldi! Ýeri, gögi, deňzi, suw gözbaşlaryny Ýaradana sežde ediň!»

⁸Onuň yzyndan uçup gelýän ikinji perişde şeýle diýýärdi: «Ýykyldy! Beýik Babyl ýykyldy! Öz azgyn hyjuwларыnyň şerabyny ähli milletlere içirdi». ⁹Olaryň yzyndan uçup gelen üçünji bir perişde batly ses bilen şeýle diýýärdi: «Kimde-kim jandara we onuň heýkeline sežde etse, maňlaýyna ýa-da eline onuň tagmasyny basdyrsa, ¹⁰Hudaýyň gazap kasesinden içer. Bu kase

^a 14:5 *Olar müýnsüzdirlir* – käbir golýazmalarda *olar Hudaýyň tagtynyň öňünde müýnsüzdirlir*.

Hudaýyň gazabynyň şerabyndan, hiç zat garyladyk sap şerapdan doludyr. Şeýle adam mukaddes perişdeleriň we Guzynyň öňünde ot, kükürt bilen gynalar. ¹¹Gynalmalarynyň tüssesi bolsa ebedi tütär. Jandara we onuň heýkeline sežde edenler ýa-da onuň adynyň tagmasyny basdyran adamlar ne gije, ne-de gündiz dýnç alarlar». ¹²Şoňa görä-de, Hudaýyň buýrukларыny berjaý edip, Isa Mesihe sadyk bolup galýanlar gaýratly bolmalydyr. ¹³Onsoň gökden bir ses eşitdim. Ol şeýle diýdi: «Muny ýaz: „Mundan beýläk Reb-bimize iman edip ölenler bagtlydyr!“» Ruh hem şeýle diýdi: «Hawa, olar çeken zähmetlerinden dýnç alarlar, çeken zähmetleriniň rähnetini görerler».

Ýeriň hasyly orulýar

¹⁴Onsoň görsem, ine, bir ak bulut bar. Buludyň üstünde ynsan ogluna meñzeş Biri otyrdy. Onuň başynda altyn täji, elinde hem ötgür oragy bardy. ¹⁵Ybadathanadan çykan başga bir perişde buludyň üstünde Oturana batly ses bilen şeýle diýdi: «Oragyňy işlet-de, or! Orak wagty ýetip geldi, sebäbi ýeriň hasyly ýetişdi». ¹⁶Buludyň üstünde Oturan oragyňy ýer ýüzünde işletdi. Şeýdip, ýeriň hem hasyly oruldy. ¹⁷Gökdäki ybadathanadan başga bir perişde çykdy. Onuň hem ötgür oragy bardy. ¹⁸Soňra gurbanlyk sypasyndaky oda gözegçilik edýän başga bir perişde sypadan çykyp, ötgür orakla batly ses bilen şeýle diýdi: «Sen-de ötgür oragyňy işlet. Ýerdäki üzüm agajyndaky salkymlary ýyg, çünki üzüm bişipdir». ¹⁹Perişde oragyňy ýeriň ýüzünde işletdi-de, ondaky üzüm

salkymларыny ýygyp, Hudaýyň üzüm sykýan uly gahar-gazap çukuryňa taşlady. ²⁰Salkymlar şäheriň daşyndaky çukurda sykyldy. Gan çukurdan çogup çykdy-da, at uýanyň derejesine galyp, üç ýüz çakrym ^a aralyga ýaýrady.

15-nji bap

Ýedi perişde we ýedi bela

¹Şondan soň men gökde ýene bir uly we täsin alamat gördüm: gökde ýedi perişde, hersiniň elinde bolsa bir bela bardy. Bu belalar soňky belalar bolup, olar Hudaýyň gazabyny soňlaýardylar. ²Men ot bilen garyşyk, çüýsedan ýasalan deňiz ýaly bir zat gördüm. Onuň üstünde jandary, onuň heýkelini ^b, adyny aňladýan sany ýeñenler durdy. Olaryň ellerinde Hudaýyň beren arfalary bardy. ³Olar Hudaýyň guly Musanyň we Guzynyň aýdymyny aýdýardylar:

«Ýa Reb Hökmürowan Hudaý!

Seniň işleriň beýik, täsindir.

Eý, milletleriň Şasy ^c!

Seniň ýollaryň dogry we hakdyr.

⁴Ýa Reb, Senden gorkmajak barmy?

Adyňa şöhrat aýtmajak barmy?

Çünki mukaddes ýeke-täk

Sensiň!

Ähli milletler huzuryňa gelerler, olar Saňa sežde ederler.

Çünki adalatly hökümleriň aýan boldy».

⁵Mundan soň gökdäki ybadathananyň, ýagny äht çadyrynyň açylanyny gördüm. ⁶Ybadathanadan ýedi belany getirýän ýedi perişde çykdy. Olaryň egninde tämiz, ap-ak zygyr lybaslar, billerinde

^a 14:20 *Üç ýüz çakrym* – grekçe 1600 *stadios*. Bu takm. 300 kilometre deňdir.

^b 15:2 Käbir golýazmalarda *onuň tagmasyny* diýen sözler hem bar.

^c 15:3 *Milletleriň Şasy* – käbir golýazmalarda *Öz halkynyň Şasy*.

bolsa altyndan guşaklary bardy. ⁷Dört mahlugyň biri ýedi perişdä baky ýaşayan Hudaýyň gazabyndan doly ýedi altyn käse berdi. ⁸Ybadathana Hudaýyň şöratynyň, gudratynyň tüssesinden doldy. Ýedi perişdäniň ýedi belasy tamamlan-yança, hiç kim ybadathana girip bilmedi.

16-njy bap

Hudaýyň gazaby we ýedi käse

¹Şondan soň men ybadathanadan ýedi perişdä: «Gidiň-de, Hudaýyň gazabyndan doly ýedi kăsäni ýeriň ýüzüne döküň!» diýen batly sesi eşitdim. ²Birinji perişde gidip, kăselerini ýere dökdi. Jandaryň tagmasy bolan we onuň heýkeline sežde eden adamlarda erbet we agyryly ýaralar peýda boldy. ³Ikinji perişde kăselerini deňze dökdi. Deňiz öliniň ganyna meňzeş gana öwrüldi-de, ondaky janly-jandaryň ählisi gyryldy. ⁴Üçünji perişde kăselerini derýalara, suw gözbaşlaryna dökdi. Olar-da gana öwrüldi. ⁵Men suwlara gözegçilik edýän perişdäniň şeýle diýenini eşitdim: «Eý, häzir bar we geçmişde bolan Mukaddes Hudaý! Sen şu hökümi çykarmak bilen adalatlydygyny aýan etdiň. ⁶Olar halkyňyň we pygamberleriňiň ganyny dökdi, Sen hem olara gan çirip, almytyny berdiň!»

⁷Men gurbanlyk sypasyndan bir sesiň: «Hawa, Reb Hökmürowan Hudaý, Seniň hökümleriň hakdyr, adyldyr» diýip jogap berenini eşitdim.

⁸Dördünji perişde kăselerini Güne dökdi. Güne ynsanlary ot bilen ýakyp-köydürmeklik güýji berildi. ⁹Güýçli howur ynsanlary ýakyp-köydürdi. Ýöne olar toba gelmediler, Hudaýy

şöhratlandyrmadylar. Tersine, bu belalara hökümini ýöredýän Hudaýa gargadylar. ¹⁰Bäşinji perişde kăselerini jandaryň tagtyna dökdi. Jandaryň patyşalygy tümlüğe gaplandy. Ynsanlar çekýän ejirlerinden ýaña dillerini dişlediler. ¹¹Olar etmişlerinden dänmediler, toba gelmediler, tersine, ejirleri we ýaralary üçin Göğüň Hudaýyna gargadylar. ¹²Altynjy perişde kăselerini beýik Ýewfrat derýasyna dökdi. Gündogardan gelýän patyşalaryň ýolunyň açylmagy üçin, derýanyň suwy gurady. ¹³Onsoň azdaryň, jandaryň we galp pygamberiň agyzlaryndan gurbaga meňzeş üç erbet ruhuň çykanyňy gördüm. ¹⁴Bular alamatlar görkezip bilýän jynlaryň ruhларыdyr. Bular Hökmürowan Hudaýyň beýik gününde boljak söweş üçin bütün dünýäniň patyşalaryny üýşürmäge barýarlar.

¹⁵«Ine, Men bir ogry kimin gelýärim! Oýa bolan bagtlydyr! Ýalaňaç gezmän, uýatларыny görkezmän, eşiklerini egininde saklan bagtlydyr!»

¹⁶Onsoň erbet ruhlar patyşalary ýewreyçe «Armageddon» diýilýän ýere üşürdiler. ¹⁷Ýedinji perişde kăselerini howa serpip goýberdi. Ybadathanadaky^a tagtdan: «Amala aşdy!» diýen batly bir ses eşidildi. ¹⁸Şondan soň ýyldyrymlar çakdy, gümmürdäp, gök gürlledi, güýçli ýertitre boldy. Ynsanlar ýer ýüzünde ýaşap başlany bäri şeýle güýçli ýertitre bolmandy. ¹⁹Beýik şäher üç bölek boldy. Milletleriň şäherleri weýran boldy. Hudaý Babyl şäherini ýada salyp, gahar-gazabyndan doly şeraply kăsesinden bu şähre içirdi. ²⁰Adalaryň ählisi ýitirim boldy, daglar gözden gaýyp boldy. ²¹Ynsanlaryň üstüne gökden hersiniň agramy bir batmana golaý

^a 16:17 *Ybadathanadaky* – käbir golýazmalarda *gökdäki ybadathanadaky*.

güýçli doly ýagdy. Ynsanlar doly belasy üçin Hudaýa gargadylar, sebäbi bu bela diýseň aýylgançdy.

17-nji bab

Aýal we jandar

¹Eli käseli ýedi perişdäniň biri gelip, maňa şeýle diýdi:

«Gel, men saňa köp suwlaryň üstünden hökmürowanlyk ýöredýän uly lolynyň jezasyny görkezeyin. ²Dünýäniň patyşalary onuň bilen zyna etdiler, ýeriň ilaty onuň zynahorlyk şerabyndan içip-çişip serhoş boldy». ³Onsoň perişde meni Mukaddes Ruh arkaly çöle äkitdi. Men ol ýerde gyp-gyzyl jandaryň üstünde oturan bir aýaly gördüm. Bu jandaryň tutuş endamy Hudaýa dil ýetirýän atlardan doludy, onuň ýedi kellesi, on şahy bardy. ⁴Aýal bolsa goýy gyrgyzy we al-gyzyl lybaslara beslenip, altyn, gymmatbaha daşlar we dürler bilen bezenipdi. Onuň elinde ýigrenji zatlardan we zynahorlygynyň nejisliginden doly altyn şakäse bardy. ⁵Bu aýalyň maňlaýynda «Beýik Babyl, dünýä lolularynyň we nejislikleriniň enesi» diýen syrly at ýazylgydy. ⁶Onsoň aýalyň Hudaýyň halkynyň we Isanyň şaýatларыnyň ganyny içip, serhoş bolanyny gördüm. Muny görüp, gaty geň galdym. ⁷Perişde maňa şeýle diýdi: «Näme geň galýarsyň? Aýalyň, onuň atlanyp barýan ýedi başly we on şahly jandarynyň syrny men saňa aýdaýyn. ⁸Seniň gören jandaryň birwagtlar bardy, ýöne indi ýok. Emma soňra ol heläk bolmazyndan öň ölümler dünýäsinden çykar. Ýer yüzüniň ilaty, ýagny dünýä ýaradylany bari atлары ýaşayş kitabyna ýazylmadyklar bu jandary görenlerinde haýran galarlar, sebäbi ol birwagtlar bardy, indi ýok, ýöne ýene

geler. ⁹Bulara düşünmek üçin paýhas we danalyk gerek. Ýedi kelle – bu aýalyň oturan ýedi dagyny we ýedi patyşany aňladýar. ¹⁰Olaryň başisi heläk boldy, biri şalyk sürýär, ýene-de biri heniz gelenok. Ýöne ol gelende, uzak şalyk sürmez. ¹¹Birwagtlar bar bolup, indi ýok jandar bolsa sekizinjidir. Şol bir wagtyň özünde-de ol ýedileriň biri bolup, heläk bolmaga barýandyr. ¹²Seniň gören on şahyň bolsa heniz patyşalyga ýetmedik on patyşadyr. Ýöne olar jandar bilen bile bir sagat patyşalyk etmäge ygtyýar alarlar. ¹³Bu on patyşanyň maksady bir bolup, olar öz güýçlerini we ygtyýarlaryny jandara bererler. ¹⁴Olar Guzy bilen söweşerler, ýöne Guzy olary ýeňer. Çünki Guzy şalaryň Şasy, taňrylaryň Taňrysydyr. Onuň çagyranlary, saýlanlary we sadyklary Onuň bilen bolarlar». ¹⁵Perişde maňa ýene şeýle diýdi: «Lolynyň hökmürowanlyk sürýän köp suwlary her milletden, her halkdan, her dilden bolan ägirt mähelläni aňladýandyr. ¹⁶Seniň gören on şahyň we jandar bu aýaly ýigreneler. Olar ony tozduryp, ýalaňaçlarlar; onuň etini iýip, ony otlarlar. ¹⁷Çünki Hudaý Öz maksadyny amala aşyrmak islegini olaryň ýüregine guýdy. Şunlukda, olar Hudaýyň sözleri berjaý bolýança, özläriniň hökmürowanlyk ygtyýaryny jandara bermäge biragyzdandan razy bolarlar. ¹⁸Gören aýalyň bolsa ýer yüzüniň patyşalaryna hökmürowanlyk edýän beýik şaherdir!»

18-nji bab

Babyl weýran edilýär

¹Mundan soň men gökden inip gelyän başga bir perişdäni gördüm. Onuň uly ygtyýary bolup, şöhraty bütün dünýä nur saçdy. ²Perişde batly gygyryp, şeýle diýdi:

«Ýykyldy! Beýik Babyl ýykyldy! Ol jynlaryň mesgenine öwrüldi, ähli arwahlaryň sürenine öwrüldi, dürli haram we nejis guşlaryň penasyna öwrüldi. ³Çünki ähli milletler onuň azgyn hyjuwlarynyň şerabyny içdiler. Dünýäniň şalary onuň bilen zyna etdiler, täjirleri onuň göçgünli aýşy-eşretinden baýadylar». ⁴Onsoň men gökden başga bir ses eşitdim. Ol şeýle diýýärdi: «Eý, halkym! Onuň günälerine şarik bolmaz ýaly, onuň belalaryna uçramaz ýaly, ol ýerden çyk. ⁵Çünki onuň günäleri beýgelip göge ýetdi, Hudaý onuň jenaýatlarýny ýatlady. ⁶Ol size näme eden bolsa, siz hem oňa şony ediň. Onuň edenlerini iki esse edip gaýtaryň! Oňa iki esse güýçli garylan şerapdan içiriň! ⁷Ol näçe şöhratlanyp, aýşy-eşret çeken bolsa, şonça-da jebir, gam-gussa beriň oňa! Çünki ol öz ýüreginde şeýle diýýär: „Men melike kimin otyryn, dul dälidirin, asla ýas tutmaryn“. ⁸Soňa görä, bir günüň içinde ölüm, ýas, açlyk belasy başyna iner, ony ot ýakyp köýdürer. Çünki ony höküm eden Hudaý güýçlüdir! ⁹Onuň bilen zyna eden, aýşy--eşretine şarik bolan dünýäniň patyşalary onuň ýangynynyň tüssesini görenlerinde, ýas tutup, aglarlar. ¹⁰Olar onuň çekýän jebirlerinden hopugyp, uzakda duran ýerlerinden şeýle diýerler: „Eý, beýik şäher, halyňa waý! Eý, kuwwatlylyk şäheri Babyl, halyňa waý! Sen bir sagadyň içinde jezaňy aldyň!“

¹¹Dünýä täjirleri onuň üçin ýas tutup, aglarlar, sebäbi indi olaryň harytlaryny satyn aljak ýok. ¹²Altyny, kümşi, gymmatbaha daşlary, dürleri, nepis zygyr matalary, gyrgyzy reňkli gymmat matalary, ýüpegi we al-gyzyl matalary, hoşboý ysly agajy, pil süňkünden, gymmatbaha agaçlardan, bürünçden, demirden we mermerden ýasalan dürli harytlary, ¹³dalçyn, we beýleki

tagamlyklary, ýakymly ysly tütetgileri, müşk-anbarlary, şeraby, zeýtun ýagyny, kepeksiz uny we bugdaýy, sygyrdyr goýunlary, atlardyr arabalary, adamlaryň janyny we tenini satyn aljak indi ýok. ¹⁴Täjirler şeýle diýerler: „Göwnüň küýsän miweleri ýitip gitdi. Baýlygyň we göz gamaşdyryjy ajaýyplygyň gaýyp boldy, olar indi asla dolanmaz“. ¹⁵Babylda öz harytlaryny satyp baýan täjirler şäheriň jebirlerinden hopugarlar. Uzakda duran ýerlerinden ýas tutup, aglarlar. ¹⁶Olar möňňürişip, şeýle diýerler: „Waý, beýik şäheriň halyna waý! Ol nepis zygyr, goýy gyrgyzy we al-gyzyl geýnerdi, altyn, gymmatbaha daşlar we dürler bilen bezenerdi. ¹⁷Şeýle ägirt uly baýlyk bir sagadyň içinde weýran boldy!“

Hemme gämiçiler, deňiz ýolagçylary we ähli deňizçiler – deňizden eklenýänleriň bary uzakda durup, ¹⁸şäheriň ýangynynyň tüssesini görenlerinde: „Bu şähere taý geljek şäher barmydy?“ diýerler. ¹⁹Olar başlaryndan gum sowrup, aglarlar, ýas tutup, ses edip möňňürerler: „Waý, halyňa waý, beýik şäher! Deňizde gämileri bolanlaryň bary bu şäheriň baýlygy arkaly baýapdy. Indi bolsa ol bir sagatda weýran edildi!“

²⁰Eý, gökler, şatlanyl! Eý, Hudaýyň halky, resullar we pygamberler, şatlanyl! Babylyň size edenleri üçin Hudaý ony jezalandyrdy».

²¹Soňra bir güýçli perişde äpet degirmen daşy ýaly daşy galdyryp, ony deňze zyňyp, şeýle diýdi: «Beýik Babyl şäheri, ine, şeýle güýç bilen zyňlar! Ol indi asla tapylmaz! ²²Arfaçlaryň we aýdymçylaryň, tüydükçileriň we surnaýçylaryň owazy indi sende ýaňlanmaz. Indi senden senetçiler-de, senet-de tapylmaz. Indi senden degirmeniň sesi asla eşidilmez. ²³Çyralaryňyň yslygy indi ýagty saçmaz,

öýlenýän ýigitdir gelniň sesi indi senden eşidilmez. Seniň täjirleriň dünýäniň beýik adamlarydy, seniň jadygöýligiň ähli milletleri ýoldan çykardy. ²⁴Pygamberleriň we Hudaýyň halkynyň – dünýäde öldürilenleriň ählisiniň gany sende tapyldy».

19-njy bap

Hudaýa şöhrat!

¹Soňra men gökde uly mähelläniň sesine meňzeş batly sesler eşitdim. Olar: «Hudaýa şan-şöhrat bolsun! Hudaý biziň Halasgärimizdir, şöhrat we gudrat Onuňkydyr. ²Çünki Onuň hökümleri dogry, adyldyr: zynasy bilen dünýäni azdyran uly lolyny Ol höküm etdi, gullaryny öldüren loludan olaryň aryny aldy».

³Mähelle ýene-de şeýle diýdi: «Hudaýa şan-şöhrat bolsun! Hawa, lolynyň tüssesi ebedi tütär!»

⁴Ýigrimi dört ýaşuly, dört mahluk ýüzin düşüp: «Omyň! Hudaýa şan-şöhrat bolsun!» diýip, tagtda oturan Hudaýa sežde etdiler. ⁵Onsoň tagtdan çykan bir ses şeýle diýdi: «Eý, Hudaýymyzyň ähli gullary, Ondan gorkýanlaryň uly-kiči – ählisi, Oňa alkyş aýdyň!»

⁶Soňra men bir uly mähelläniň sesine, ägirt uly ummanyň güwwüldisine, güýçli gök gürrüldisine meňzeş sesler eşitdim. Olar şeýle diýýärdiler:

«Hudaýa şan-şöhrat bolsun!

Çünki Rebbimiz Hökmürowan

Hudaý

hökmürowanlyk sürüp başlady!

⁷Geliň, begeneliň hem şatlanalyň!

Ony şöhratlandyralyň!

Çünki Guzynyň toýy başlanýar,

Onuň gelinligi hem taýýar

bolup dur:

⁸Oňa beslenmäge nepis, parlak, päk zygyrdan lybas berildi».

Bu lybas Hudaýyň halkynyň dogry işleridir. ⁹Onsoň perişde maňa şeýle diýdi: «Şulary ýaz: Guzynyň nika toýuna çagyrylanlar bagtlydyr!» Ol sözüni dowam edip: «Ine, bular Hudaýyň hakyky sözleridir» diýdi. ¹⁰Men perişdä sežde etmek üçin, onuň aýaklaryna ýykyl-dym. Emma ol maňa şeýle diýdi: «Ýok, maňa sežde etme! Men hem sen we Isa barada şaýatlyk edýän doganlaryň ýaly Hudaýyň bir guludyr. Diňe Hudaýa sežde et! Isa barada şaýatlyk edýänler pygamberlik ruhuna eýe bolýandyrlar».

Ak atly

¹¹Soňra men açylan gögi we ol ýerde duran bir ak aty gördüm. Aty münüp oturan Sadyk we Hakykat diýip atlandyrylýardy. Ol adyl höküm çykarýandyr we adalatly söweşýändir. ¹²Onuň gözleri ot ýaly ýanýardy, başynda hem birtopar täji bardy. Onuň maňlaýyna Onuň ady ýazylgydy, ýöne bu ady Özünden başga hiç kim bilýän däldir. ¹³Onuň egnindäki dony gana boýalandy. Bu ak atly «Hudaýyň Sözi» diýlip atlandyrylýardy. ¹⁴Nepis, ap-ak we tämiz zygyra beslenen gökdäki goşun ak atlaraatlanyp, Onuň zyzndan gelyärdi. ¹⁵Milletleri urmak üçin, Onuň agzyndan kesgir bir gylç çykyp durdy. Ol olary demir hasasy bilen dolandyrar. Ol şerap sykylýan çukurda Hökmürowan Hudaýyň gazaply gaharynyň şerabyny sykýar. ¹⁶Onuň donunda we budunda «ŞALARYŇ ŞASY, TAŇRYLARYŇ TAŇRYSY» diýen at ýazylgydy. ¹⁷Onsoň men Günüň üstünde duran bir perişdäni gördüm. Ol gökde uçup ýören guşlaryň ählisine

batly sesi bilen gygyryp, şeýle diýdi: «Geliň, Hudaýyň uly meýlisine geliň! ¹⁸Patyşalaryň, müňbaşylaryň, güýçli söweşijileriň läşini, atlaryň we atlylaryň läşini, erkinleriň we gullaryň läşini, kiçileriň we ulularyň läşini iýmäge toplanyň!» ¹⁹Onsoň men jandary, dünýä patyşalaryny we olaryň goşunlaryny gördüm. Olar ata atlanyp Oturan we Onuň goşunlary bilen söweşmek üçin üýşüpdirlir. ²⁰Emma jandar we onuň bilen bile galp pygamber ýesir alyndy. Bu galp pygamber jandaryň adyndan alamatlar görkezdi, jandaryň tagmasyny özüne basdyryp, onuň heýkeline sežde edenleri aldardy. Jandar-da, galp pygamber-de diriligine ýanyp duran kükürtli köle zyňlydy. ²¹Galanlary bolsa ata atlanyp Oturanyň agzyndan çykan gylaç bilen öldürildiler. Guşlaryň hemmesi bularyň läşinden doýdy.

20-nji bap

Müň ýyl

¹Soňra men gökden inip gelyän bir perişdäni gördüm. Onuň elinde dowzahyň açary bilen uly bir zynjyr bardy. ²Perişde aždarihany, ýagny iblis ýa-da şeýtan diýip atlandyrylýan gadymy ýylany tutdy-da, ony müň ýyl möhlet bilen zynjyrlady. ³Perişde ony dowzaha taşlady-da, gulplap, üstünden möhürledi. Ol muny müň ýyl dolýança, aždarha gaýdyp milletleri aldamasyn diýip etdi. Müň ýyldan soň ol az wagtlyk boşadylmalydyr. ⁴Onsoň men tagtlary, olaryň üstünde oturanlary gördüm. Olara kazylyk etmeklik ygtyýary berildi. Mundan başga-da, men Isa we Hudaýyň Hoş Habary hakda şaýatlyk edenleri üçin başlary kesilenleriň janlaryny gördüm.

Olar jandara we onuň butuna sežde etmändiler, maňlaýyna ýa-da elleri-ne onuň tagmasyny basdyrmandylar. Olar direlip, Mesih bilen müň ýyl şalyk sürdüler. ⁵Bu ilkinji direlişdir. Beýleki ölümler bolsa müň ýyl geçýänçä direlmedi. ⁶Ilkinji direlişde paýy bolan bagtly we mukaddesdir! Ikinji ölüm olara öz hökümini ýöredip bilmez. Olar Hudaýyň we Mesihiň ruhanylary bolup, Onuň bilen müň ýyl şalyk sürerler.

Şeýtan höküm edilýär

⁷Müň ýyl dolandan soň, şeýtan tussagdan boşadylar. ⁸Ol çykyp, ýeriň dört künjegindeki halklary, ýagny gogmagoglary aldap, olary söweşe toplar. Toplananlaryň sany deňiz kenaryndaky çäge kimindir. ⁹Olar ýer ýüzünü gurşap aldylar, Hudaýyň halkynyň düşelgesini, Onuň söýgüli şäherini gabadylar. Emma gökden inen ot olary ýakyp kül etdi. ¹⁰Olary aldan iblis bolsa ýanyp duran kükürtli köle zyňlydy. Jandar bilen galp pygamber hem şol ýerdedir. Olar gije-gündiz ebedilik ejir çekerler.

Ölülere kazylyk edilýär

¹¹Soňra men uly ak tagt we onuň üstünde Oturany gördüm. Ýer, gök Onuň huzuryndan ýitip gitdi, olary soňra tapyp-da bolmady. ¹²Men tagtyň önünde duran uludyr kiçi ölüleri gördüm. Kitaplar açyldy. Ýaşayyş kitaby atly ýene bir kitap açyldy. Kitaplarda ýazylanlara seredilip, ölülere eden işlerine görä kazylyk edildi. ¹³Deňiz özündäki ölüleri berdi. Ölüm we ölümler dünýäsi-de özündäki ölüleri berdi. Olaryň her birine eden işlerine görä kazylyk edildi. ¹⁴Onsoň ölüm we ölümler dünýäsi ýanyp duran köle zyňlydy. Ine, bu otlý köl ikinji ölümdir.

¹⁵Atlary ýaşayyş kitabyna ýazylmadyklaryň ählisi ýanyp duran köle zyňyldy.

21-nji bab

Täze Iýerusalim

¹Onsoň men bir täze gök bilen bir täze ýer gördüm. Çünki öňki gök we ýer aýrylypdy. Indi hiç bir deňiz hem ýokdy. ²Men Mukaddes Şäheri – täze Iýerusalimi gördüm. Ol gökden, Hudaýyň huzuryndan inip gelyärdi. Täze Iýerusalim öýlenýän ýigit üçin bezenip-beslenip gelyän gelme meňzeýärdi. ³Men tagtdan ^a batly bir sesin şeýle diýenini eşitdim: «Hudaýyň mesgeni indi ynsanlaryň arasyndadyr! Ol indi ynsanlaryň arasynda mesgen tutar. Olar Onuň halky bolarlar, Ol hem olar bilen bolup, olaryň Hudaýy bolar. ⁴Ol Öz halkynyň gözleriniň her bir gözýaşyny süpürer. Indi ne ölüm, ne-de ýas, ne agy, ne-de agyry bolar. Çünki öňki zatlar geçip gitdi». ⁵Tagtda Oturan: «Ine, ähli zady täzeleýärin» diýdi. Soňra maňa: «Bulary ýaz, sebäbi bu sözler ygtybarly we çyndyr» diýdi. ⁶Ol maňa ýene-de şeýle diýdi: «Amala aşdy. Alfa we Omega ^b, Başlangyç we Soň Mendirin. Men suwsana ýaşayyş suwunyň gözbaşyndan mugt içirerin. ⁷Yeňen, ine, bularyň baryny miras alar. Men onuň Hudaýy bolaryn, ol hem Meniň perzendim bolar. ⁸Emma gorkagyň, imansyzyň, kezzabyň, ganhoryň, zynahoryň, jadygöýüň, butparazyň

we hemme ýalançylaryň – ählisiniň paýyna ýanýan kükürtli ot köli düşer. Ikinji ölüm, ine, budur».

⁹Soňra soňky ýedi bela bilen doldurylan ýedi kăseli ýedi perişdäniň biri meniň ýanyma gelip: «Gel, men saňa gelni, Guza aýal boljagy görkezeýin» diýdi. ¹⁰Perişde meni Mukaddes Ruh arkaly bir uly, beýik daga çykardy. Ol ýerden maňa gökden, Hudaýyň huzuryndan inip gelyän mukaddes şäheri – Iýerusalimi görkezdi ^c. ¹¹Ol Hudaýyň şan-şöhretinden dolup, bir juda gymmatbaha daş ýaly, buldurap duran ýaşma daşy ýaly parlaýardy. ¹²Şäheriň uly we belent diwarlary, on iki derwezesi bardy. Her derwezäniň agzynda bir perişde bardy. Derwezelere ysraýyl halkynyň on iki tiresiniň ady ýazylgydy. ¹³Gündogarda üç derweze, demirgazykda üç derweze, günortada üç derweze, günbatarda üç derweze bardy. ¹⁴Şäheriň diwary on iki binýadyň üstünde bina edilipdi, olara Guzynyň on iki resulynyň ady ýazylgydy. ¹⁵Meniň bilen gepleşen perişdäniň elinde şäheri, onuň derwezelerini we diwaryny ölçär ýaly altynadan ölçeg taýagy bardy. ¹⁶Şäher dörtburçluk şekilinde bolup, onuň boýy bilen ini deňdi. Perişde şäheri ölçedi. Şäheriň boýy iki müň iki yüz çakrym ^d bolup çykdy. Onuň ini, beýikligi hem boýy ýalydy. ¹⁷Perişde şäheriň diwaryny-da ölçedi. Diwaryň beýikligi ^e yüz kyrk dört tirsek çykdy.

^a 21:3 *Tagtdan* – käbir golýazmalarda *gökden*.

^b 21:6 *Alfa we Omega* – Alfa grek elipbiýiniň birinji, Omega bolsa iň soňky harpy.

^c 21:10 *Mukaddes şäheri – Iýerusalimi görkezdi* – bu jümle käbir golýazmalarda *beýik şäheri, mukaddes Iýerusalimi görkezdi* diýip duş gelyär.

^d 21:16 *Iki müň iki yüz çakrym* – grekçe *12000 stadios*. Bu takm. 2200 kilometre deňdir.

^e 21:17 *Beýikligi* – ýa-da *galyňlygy*.

Perişde bulary ölçände, ynsanlaryň ulan-
ýan ölçegini ulandy. ¹⁸Diwar ýaşma
daşyndan gurlupdy. Şäheriň özi bolsa
tegmiltsiz aýna ýaly sap altyndan bina
edilipdi. ¹⁹Şäher diwarynyň binýatlary
her dürli gymmatbaha daşlar bilen beze-
lendi. Birinji binýady ýaşma daşy bilen
bezelendi, ikinjisi goýy reňkli pöwrize
daşy, üçünjisi hakyk, dördünjisi zü-
merret, ²⁰bäşinjisi sardoniks, altynjysy
gyrmyzy sardoniks, ýedinjisi altyn-sary
daş, sekizinjisi gök zümerret, dokuzyn-
jysy goýy sary daş, onunjysy pöwrize, on
birinjisi mämişi reňkli daş, on ikinjisi
benewşe reňkli gymmatbaha daşlary
bilen bezelendi. ²¹On iki derweze on
iki dürden, ýagny her derweze bütewi
bir dürden ýasalandy. Şäheriň şaýoly
sap altyndan bolup, aýna ýaly ýalpyl-
daýardy. ²²Men bu şäherde ybadathana
görmedim. Çünki Hökmürowan Reb
Hudaý we Guzy şäheriň ybadathanasy-
dyr. ²³Şäheri ýagtylandyrmak üçin Gün
ýa-da Aý gerek däl. Çünki şäheri Huda-
ýyň şöhraty ýagtylandyryýar, Guzy hem
onuň çyrasydyr. ²⁴Halklar bu şäheriň
nurunda gezerler. Dünýäniň şalary oňa
öz şan-şöhratyny getirerler. ²⁵Şäheriň
derwezeleri uzakly gün açyk bolar, olar
gulplanmaz, sebäbi ol ýerde gije bolmaz.
²⁶Milletler bu şähere öz şan-şöhratlaryny
getirip, Hudaýa we Guza hormat bildi-
rerler. ²⁷Bu şähere hiç bir murdar zat,
nejislik edýänleriň, ýalan sözleýänleriň
hiç biri girmez. Oňa diňe Guzynyň ýa-
şaýyş kitabyna atlary ýazyylanlar girerler.

22-nji bab

Ýaşayyş suwy

¹Soňra perişde maňa aýna ýaly ýal-
pyldaýan derýany görkezdi. Bu derýada
ýaşayyş suwy akýardy. Ol Hudaýyň we

Guzynyň tagtyndan çykyp gaýdýardy.
²Şäheriň şaýolunyň ortasynda, derýanyň
her kenarynda ýaşayyş daragty ösüp
otyrdy. Bu daragtlar her aýda miwe be-
rip, ýylda on iki gezek hasyl getirýärdi.
Daragtlaryň ýapraklary milletlere şypa
berýärdi. ³Bu şäherde indi asla nälet
bolmaz. Hudaýyň we Guzynyň tagty
bu şäherde bolar. Hudaýyň bendeleri
Oňa hyzmat ederler. ⁴Olar Hudaýyň
ýüzüni görerler, maňlaýlarynda Onuň
ady bolar. ⁵Şäherde gije asla bolmaz. Ne
çyranyň ysygy, ne-de günüň nury gerek
bolar, sebäbi Reb Hudaý olara nur saçar.
Olar ebedilik şalyk sürerler.

Isa Mesih gelýär

⁶Perişde maňa şeýle diýdi: «Bu sözler
ygtybarly we çyndyr! Pygamberlerini
ylhamlandyryýan Reb Hudaý tiz wagtda
boljak wakalary Öz bendelerine görkez-
mek üçin perişdesini ýollady». ⁷«Ine, Men
tizara bararyn! Bu kitabyň pygamberlik
sözlerini ýüreginde saklaýan bagtlydyr!»
⁸Men Ýohanna bulary gördüm we eşit-
dim. Bulary eşidenimden we görenimden
soň, bu wakalary maňa görkezen perişdä
sežde etmekçi bolup, onuň aýaklaryna
ýykyldym. ⁹Emma perişde maňa şeýle
diýdi: «Ýok, maňa sežde etme! Men hem
sen ýaly, pygamber doganlaryň we bu
kitabyň pygamberlik sözlerini ýüreginde
saklaýanlar ýaly Hudaýyň bir guludyr.
Diňe Hudaýa sežde et!» ¹⁰Onsoň ol maňa
şeýle diýdi: «Bu kitabyň pygamberlik söz-
lerini gizlin saklama! Çünki olaryň berjaý
bolmaly wagty golaýdyr. ¹¹Goy, ýamanlyk
edýän ýene ýamanlyk etsin, pislik edýän
ýene pislik etsin. Dogry iş edýän ýene
dogrulyk etsin, mukaddes öz mukaddes-
ligini saklasyň».

¹²«Ine, Men tizara bararyn! Her kese
eden işlerine göre berjek sylaglarym

ýanymdadyr! ¹³Alfa we Omega, Ilkinji we Ahyrky, Başlangyç we Soň Mendirin».

¹⁴Öz lybaslaryny ýuwýanlar bagtlydyr! ^a Olaryň ýaşayyş daragtynyň miwesinden iýmäge, şäher derwezesinden girmäge haklary bardyr. ¹⁵Emma «itler», ýagny jadygöýler, zynahorlar, ganhorlar, butparazlar, ýalany söýüp, ony amal edýänler – bularyň bary şäheriň daşynda galar. ¹⁶«Men, Isa Mesih, bu pygamberligi imanlylar ýygnagyna ýetirmek üçin Öz perişdämi size ýolladym. Men Dawudyň kökünden, ýagny onuň neslinden bolan parlak daň ýyldyzydryn!» ¹⁷Mukaddes Ruh we Gelinlik «Gell!» diýýärler. Eşidýän her kes hem

«Gell!» diýsin. Suwsan gelsin. Kim öz teňneligini gandyrnak islese, goý, ýaşayyş suwundan mugt içsin! ¹⁸Bu kitabyň pygamberlik sözlerini eşidýän her kese duýdurýaryn: kimde-kim bu sözlere bir zat goşsa, Hudaý hem onuň jezasy-na bu kitapda agzalan belalary goşar. ¹⁹Kimde-kim bu kitabyň pygamberlik sözlerinden bir zady aýyrsa, Hudaý hem bu kitapda agzalýan ýaşayyş daragtynyň miwesinden iýmek we mukaddes şäherde ýaşamak hukugyndan ony mahrum eder. ²⁰Bu wakalaryň Şaýady: «Hawa, Men tiz bararyn!» diýýär. Omyň! Ýa Rebbimiz Isa, gel! ²¹Goý, Rebbimiz Isanyň merhemeti ähliňize ýar bolsun! ^b

^a 22:14 *Öz lybaslaryny ýuwýanlar bagtlydyr!* – bu jümle käbir golýazmalarda *Onuň buyruklaryny berjaý edýänler bagtlydyr!* diýip duş gelýär.

^b 22:21 Käbir golýazmalarda *Omyň* diýen söz hem bar.